

Výsledky cvičení

1. VÝPOČET DETERMINANTU

1. (a) 19, (b) 36
2. (a) sudá, (b) lichá, (c) lichá, (d) lichá
3. (a) $x = 8, y = 3$, (b) $x = 2, y = 7$
4. (a) $(-1)^{\frac{n(n-1)}{2}}$, (b) $(-1)^{\frac{n(n-1)}{2}}$, (c) $(-1)^{\frac{n(n+1)}{2}}$, (d) $(-1)^{\frac{n(3n-1)}{2}}$, (e) $(-1)^n$
5. (a) ano, (b) ne
6. $+a_{12}a_{34}a_{21}a_{43}, -a_{12}a_{34}a_{23}a_{41}$
7. $\det A = -11, \det B = 90, \det C = -4, \det D = -100, \det E = 5, \det F = -2 + 2i$
8. $\det A = -195, \det B = 18, \det C = -28, \det D = 30, \det E = 39, \det F = 6,$
 $\det G = -\frac{1}{6}, \det H = -2, \det I = 301, \det J = -153, \det K = 1932, \det L = -336,$
 $\det M = -7497, \det N = 10, \det O = 60, \det P = -21, \det Q = 78, \det R = 800$
9. $\det A = -105, \det B = -18$
10. $\det A = [a + (n-1)x](a-x)^{n-1}$, nejprve k prvnímu sloupci přičteme všechny ostatní,
 a pak od všech řádků odečteme první
 $\det B = x^n + (-1)^{n+1}y^n$, uděláme rozvoj podle prvního sloupce
 $\det C = a_1a_2 \dots a_n(a_0 - \frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} - \dots - \frac{1}{a_n})$, k prvnímu řádku přičteme $-\frac{1}{a_1}$ krát druhý
 řádek, $-\frac{1}{a_2}$ krát třetí řádek, atd.
 $\det D = a_0x^n + a_1x^{n-1} + \dots + a_n$, uděláme rozvoj podle prvního sloupce
 $\det E = a_0x_1x_2 \dots x_n + a_1y_1x_2 \dots x_n + a_2y_1y_2 \dots x_n + \dots + a_ny_1y_2 \dots y_n$, uděláme
 rozvoj podle prvního řádku
11. $\det A = -(a_2 + a_3 + \dots + a_n)$, od prvního řádku odečteme všechny ostatní
 $\det B = a!$, ke všem řádkům přičteme první
 $\det C = (2n+1)(-1)^{\frac{1}{2}n(n-1)}$, nejprve od všech řádků odečteme poslední řádek, a pak
 k prvnímu sloupci přičteme všechny ostatní sloupce
 $\det D = 0$, k prvnímu řádku přičteme všechny řádky
 $\det E = (-1)^{n-1} n!$, od všech řádků odečteme poslední řádek
 $\det F = x_1(x_2 - a_{12})(x_3 - a_{23}) \dots (x_n - a_{n-1,n})$, začneme od posledního řádku a
 od každého řádku odečteme předchozí
 $\det G = (-1)^{\frac{n(n-1)}{2}} b_1b_2 \dots b_n$, od všech sloupců odečteme poslední sloupec

$\det H = (-1)^{n(n-1)} 2n$, začneme od posledního sloupce a od všech sloupců odečteme předchozí

$\det I = b_1 \dots b_n$, od všech řádků odečteme první

12. $\det A = 2 \det A_{n-1}$, pro $n \geq 2$, uděláme rozvoj podle posledního sloupce
 $\det B = 3 \det A_{n-1} - 2 \det A_n - 2$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle prvního řádku, pak u druhé matice podle prvního sloupce
 $\det C = 3 \det A_{n-1} - 2 \det A_n - 2$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle posledního řádku, pak u druhé matice podle posledního sloupce
 $\det D = 5 \det A_{n-1} - 6 \det A_{n-2}$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle posledního řádku, pak u druhé matice podle posledního sloupce
 $\det E = 7 \det A_{n-1} - 10 \det A_{n-2}$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle prvního řádku, pak u druhé matice podle prvního sloupce
 $\det F = (x+1) \det A_{n-1} - x \det A_{n-2}$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle prvního řádku, pak u druhé matice podle prvního sloupce
 $\det G = (x^2 - y^2) \det A_{2(n-1)}$, pro $n \geq 2$, uděláme rozvoj podle prvního řádku, pak u první matice podle posledního sloupce a u druhé matice podle prvního sloupce
 $\det H = \det A_{n-1} - \det A_{n-2}$, pro $n \geq 3$, uděláme rozvoj podle prvního řádku, pak u druhé matice podle prvního sloupce
13. (a) 1, (b) $\frac{\pi}{2}(1+2k)$, $\frac{\pi}{3}(2+6k)$, $\frac{\pi}{3}(4+6k)$
14. $\det A = -144$, po vytknutí ze druhého řádku matice dostáváme determinant $V(-1, 1, 2, -2)$
 $\det B = 2880$, transponováním matice dostáváme determinant $V(2, 1, -2, 3, -1)$
 $\det C = \prod_{1 \leq i < j \leq n} (x_j - x_i)$, matici transponejeme a od každého sloupce, počínaje druhým sloupcem, postupně odečteme vždy předchozí sloupec

15. $\det A = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3$

16. $P_n(x) = \det \begin{pmatrix} x & -1 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x & -1 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & x & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & x & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & x & -1 \\ a_0 & a_1 & a_2 & \dots & a_{n-2} & a_{n-1} & a_n \end{pmatrix}$

2. BILINEÁRNÍ A KVADRATICKÉ FORMY

1. $A_f = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad h(A) = 4$

2. $f(x, y) = -2x_1y_1 - 2x_2y_1 - 8x_1y_2 - 4x_2y_2$

3. $A_f = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 3 & 4 & 3 \end{pmatrix}$

4. $f_S = \frac{1}{2}x_1y_3 + x_2y_2 + \frac{1}{2}x_2y_4 + \frac{1}{2}x_3y_1 + \frac{1}{2}x_4y_2$
 $f_A = -x_1y_2 + \frac{1}{2}x_1y_3 + x_2y_1 + \frac{1}{2}x_2y_4 - x_3y_4 + x_4y_3 - \frac{1}{2}x_3y_1 - \frac{1}{2}x_4y_2$

5. (a) $f_S = 2x_1y_1 + 2x_1y_2 - x_1y_3 + x_2y_2 + 2x_2y_1 - x_3y_1 + x_3y_3$
 $f_A = 2x_1y_2 - x_1y_3 - 2x_2y_1 + x_3y_1 - x_2y_3 + x_3y_2$

(b) $f_S = x_1y_2 + x_2y_1 + 2x_2y_3 + 2x_3y_2 + 3x_3y_1 + 3x_1y_3$
 $f_A = x_1y_2 - x_2y_1 + 2x_2y_3 - 2x_3y_2 + 3x_3y_1 - 3x_1y_3$

6. $f(x, y) = 5x_2y_2 - 20x_3y_3, \alpha = [(1, 0, 0), (0, 1, 1), (0, -3, 2)]$

7. např. standardní báze

8. (a) $f(x, y) = x_1y_3 - 2x_2y_3 + x_3y_1 - 2x_3y_2$
(b) $f(x, y) = x_1y_1 + x_2y_2 - x_2y_3 - x_3y_2$

9. např. $F(x) = x_1^2 - x_2^2 + 36x_3^2$, (jednoznačně je určena pouze signatura), v bázi $\alpha : [(1, 0, 0)^T, (1, 1, 0)^T, (5, 6, 1)^T]$

10. (a) např. $F(x) = 4x_1^2 + 4x_2^2 + 20x_3^2$, v bázi $\alpha : [(1, 0, 0)^T, (1, -2, 0)^T, (-2, 6, 2)^T]$

(b) např. $F(x) = x_1^2 - \frac{1}{4}x_2^2 - x_3^2$, v bázi $\alpha : \left[(1, 1, 0)^T, \left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 0\right)^T, (-1, -1, 1)^T\right]$

11. (a) pozitivně definitní, $s = (2, 0, 0)$

(b) indefinitní, $s = (1, 1, 1)$

(c) negativně definitní, $s = (0, 3, 0)$

12. např. $F(x) = x_1^2 - \frac{1}{4}x_2^2 - 3x_3^2$, není pozitivně definitní

13. (a) $s = (1, 1, 1)$

(b) $s = (2, 1, 0)$

(c) $s = (1, 2, 0)$

14. (a) $s = (2, 2, 0)$

(b) $s = (2, 2, 0)$

(c) $s = (1, 1, 2)$

15. $F(x) = 2x_1^2 - 3x_2^2 - x_3^2 - 4x_1x_2 - 2x_2x_3$

diagonální tvar např.: $F_0(x) = 2x_1^2 - 5x_2^2 - \frac{4}{5}x_3^2$

16. (a) ani pozitivně ani negativně definitní pro libovolné a
 (b) negativně definitní pro $a < -1$

17. elipsa, $S = (-2, \frac{5}{3})$

18. (a) parabola
 (b) dvě různoběžky
 (c) hyperbola, $S = (\frac{1}{3}, -\frac{2}{3})$
 (d) elipsa, $S = (-1, -1)$
 (e) parabola
 (f) rovnoběžky
 (g) elipsa, $S = (7, 5)$
 (h) hyperbola, $S = (1, -\frac{3}{5})$
 (i) parabola
 (j) rovnoběžky

19. $F(x) = x_1^2 - x_2^2 + x_3^2 - x_4^2 + x_6^2 - x_7^2$

20. $F(x) = x_1^2 - x_2^2 + x_3^2 + x_5^2 - x_6^2 - x_7^2$

21. $f(\alpha A, B) = \text{tr}(\alpha A \cdot M \cdot B) = \alpha \text{tr}(A \cdot M \cdot B)$, analogicky $f(A, \alpha B) = \alpha f(A, B)$
 $f(A_1 + A_2, B) = \text{tr}((A_1 + A_2) \cdot M \cdot B) = \text{tr}(A_1 \cdot M \cdot B + A_2 \cdot M \cdot B) = \text{tr}(A_1 \cdot M \cdot B) + \text{tr}(A_2 \cdot M \cdot B) = f(A_1, B) + f(A_2, B)$, analogicky $f(A, B_1 + B_2) = f(A, B_1) + f(A, B_2)$
 Vektorový prostor má dimenzi 4, matice bilineární formy je proto matice rádu 4, jejíž prvky jsou dány vztahy $a_{ij} = f(e_i, e_j)$, kde e_i, e_j jsou bázové vektory, např.

$$a_{12} = \text{tr} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \text{tr} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \text{tr} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = 0$$

Matice formy pak je:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 4 \end{pmatrix}$$

3. SKALÁRNÍ SOUČIN

1. (a) ne, (b) ne, (c) ano
 2. (a) ano, (b) ne, (c) ne, (d) ano, (e) ano

3. (a) ano, (b) ne
4. (a) ne, (b) ne, (c) ne, (d) ano
5. (a) $\langle u, v \rangle = 13u_1v_1 + 5u_2v_2 - 8u_1v_2 - 8u_2v_1$
 (b) nelze, vektory u a v jsou lineárně závislé
6. vektory jsou lineárně nezávislé a jejich lineární obal je R^4 , a tedy např.
 $\alpha = [(1, 0, 0, 0)^T, (0, 1, 0, 0)^T, (0, 0, 1, 0)^T, (0, 0, 0, 1)^T]$
7. $\alpha = [(1, 0, 4, -1)^T, (1, -4, 0, 1)^T, (-32, -7, 9, 4)^T]$, báze $W^\perp$ je $\beta = [(4, 9, 7, 32)^T]$
8. $\alpha = [(1, 1, -1, -1)^T, (3, -1, 1, 1)^T, (0, 1, 1, 0)^T]$
9. (a) $\alpha = [(1, 2, 2, -1)^T, (2, 3, -3, 2)^T, (2, -1, -1, -2)^T]$
 (b) $\alpha = [(1, 0, 1, 0)^T, (0, 1, 0, -7)^T]$
 (c) $\alpha = [(1, 2, 0, 1, 2)^T, (1, 0, 6, -1, 0)^T]$
 (d) $\alpha = [(1, -1, 0, 1, 1)^T, (3, -3, 4, -1, -5)^T, (3, -18, -31, -11, -10)^T]$
10. (a) $(1, 0, -1, 1)^T, (-1, 0, 0, 1)^T$
 (b) $(24, -2, 2, 9)^T, (0, 1, 1, 0)^T$
 (c) $(-7, 0, 1, 0)^T, (0, -1, 0, 7)^T$
11. $P_{e,\alpha} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{3}{5} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $\alpha = [1, x, x^2 - \frac{1}{3}, x^3 - \frac{3}{5}x]$
12. (a) $\alpha = [(1, 0, -1, 1, 0)^T, (1, 3, 2, 1, -3)^T]$
 (b) $\alpha = [(-1, 5, 3, 0, 0)^T, (0, 1, 0, 1, 0)^T, (1, -8, 0, 0, 3)^T]$
13. $\alpha = \left[\left(0, \frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}, 0 \right)^T \right]$
14. (a) $-1, -\frac{5}{3}$ (b) $-1 + \frac{1}{\sqrt{5}}, -1 - \frac{1}{\sqrt{5}}$ (c) žádné
15. $P^\perp = [(4, 2, 7, 0)^T]$
16. (a) $W = [(1, 1, 1, 1)^T, (-5, 3, -3, 5)^T]$
 (b) $a = -17, b = 13$
17. $(1, \frac{5}{2}, \frac{5}{2})^T$
18. (a) $L^\perp = [(1, 1, -1, -1)^T], Pz = (2, 2, -2, -2)^T$

- (b) $L^\perp = [(4, 2, 1, -1)^T]$, $Pz = (4, 2, 1, -1)^T$
19. (a) $Pu = (-1, 1, -2, 3)^T$
 (b) $Pu = (0, 0, 0, 0)^T$
 (c) $Pu = (0, 3, 0, 3)^T$
 (d) $Pu = (1, -1, -1, 5)^T$
20. Budeme počítat druhou mocninu velikosti vektoru $u - v$:

$$\|u - v\|^2 = \langle u - v, u - v \rangle = \langle u, u \rangle - 2\langle u, v \rangle + \langle v, v \rangle = \|u\|^2 - 2\langle u, v \rangle + \|v\|^2.$$

Z Cauchy-Schwartzovy nerovnosti víme, že $|\langle u, v \rangle| \leq \|u\| \|v\|$. Protože v naší rovnici $\langle u, v \rangle$ odčítáme, bude platit

$$\|u - v\|^2 \geq \|u\|^2 - 2\|u\| \|v\| + \|v\|^2$$

a tedy $\|u - v\|^2 \geq (\|u\| - \|v\|)^2$, tj. $|\|u\| - \|v\|| \leq \|u - v\|$

21. Stačí zvolit vektorový prostor $V = R^n$ se standardním skalárním součinem a vektory $x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in R^n$ a $y = (1, 1, \dots, 1) \in R^n$. Pro tyto dva vektory musí platit Cauchy-Schwartzova nerovnost

$$|\langle x, y \rangle| \leq \|x\| \|y\|$$

z toho plyne $1x_1 + 1x_2 + \dots + 1x_n \leq \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2} \sqrt{n}$,

$$\text{a tedy } \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \leq \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n}}$$

22. Zvolíme za vektorový prostor množinu všech spojitých funkcí na intervalu (a, b) , značíme $C[a, b]$, se skalárním součinem definovaným

$$\text{pro } f, g \in C[a, b] \quad \langle f, g \rangle = \int_a^b f(x) g(x) dx.$$

zvolíme dvě funkce $f = f(x)$ a $g = 1$, pro které musí platit Cauchy-Schwartzova nerovnost

$$|\langle f, g \rangle| \leq \|f\| \|g\|$$

z toho plyne $\int_a^b f(x) dx \leq \sqrt{\int_a^b f^2(x) dx} \sqrt{\int_a^b 1 dx}$,

$$\text{a tedy } \int_a^b f(x) dx \leq \sqrt{\int_a^b f^2(x) dx} \sqrt{b-a}$$

$$\frac{1}{b-a} \int_a^b f(x) dx \leq \sqrt{\frac{1}{a-b} \int_a^b f^2(x) dx}$$

23. Vezmeme-li dva vektory $(2, 4)$, $(x, y) \in R^2$, platí pro ně Cauchyova-Schwarzova nerovnost

$$(2x + 4y)^2 \leq (2^2 + 4^2)(x^2 + y^2).$$

Odtud pak už pro $2x + 4y = 1$ dostáváme požadovanou nerovnost.

24. Vezmeme-li dva vektory $(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{6}}), (\frac{x}{\sqrt{2}}, \frac{y}{\sqrt{3}}, \frac{z}{\sqrt{6}}) \in R^3$, dostaneme z Cauchy-Schwarzovy nerovnosti

$$\left(\frac{1}{\sqrt{2}} \frac{x}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} \frac{y}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{6}} \frac{z}{\sqrt{6}} \right)^2 \leq \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \right) \left(\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{3} + \frac{z^2}{6} \right),$$

což je požadovaná nerovnost.

25. Vezmeme vektory $\left(\frac{a_1}{\sqrt{a_2}}, \frac{a_2}{\sqrt{a_3}}, \dots, \frac{a_n}{\sqrt{a_1}}\right)$, $(\sqrt{a_2}, \sqrt{a_3}, \dots, \sqrt{a_n}, \sqrt{a_1}) \in R^n$, pro které platí Cauchy-Schwarzova nerovnost

$$\left(\frac{a_1}{\sqrt{a_2}} \sqrt{a_2} + \frac{a_2}{\sqrt{a_3}} \sqrt{a_3} + \dots + \frac{a_n}{\sqrt{a_1}} \sqrt{a_1} \right)^2 \leq \left(\frac{a_1^2}{a_2} + \frac{a_2^2}{a_3} + \dots + \frac{a_n^2}{a_1} \right) (a_1 + a_2 + \dots + a_n),$$

což je požadovaný výsledek.

26. Vezmeme vektory $\left(\frac{1}{\sqrt{a_1}}, \frac{1}{\sqrt{a_2}}, \dots, \frac{1}{\sqrt{a_n}}\right)$, $(\sqrt{a_1}, \sqrt{a_2}, \dots, \sqrt{a_n}) \in R^n$, pro které platí Cauchy-Schwarzova nerovnost

$$n^2 \leq \left(\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} \right) (a_1 + a_2 + \dots + a_n).$$

27. $F = F_1 + F_2 + F_3 + F_4$, potom

$$|F|^2 = \langle F, F \rangle = |F_1|^2 + |F_2|^2 + |F_3|^2 + |F_4|^2 + 2\langle F_1, F_2 \rangle + 2\langle F_1, F_3 \rangle + 2\langle F_1, F_4 \rangle +$$

$$2\langle F_2, F_3 \rangle + 2\langle F_2, F_4 \rangle + \langle F_3, F_4 \rangle$$

$$(a) |F|^2 = 100(6 + 3\sqrt{3})$$

$$(b) |F|^2 = 100(4 + 2\sqrt{2})$$

28. $25 = \langle (F_1 + F_2 + F_3), (F_1 + F_2 + F_3) \rangle = |F_1|^2 + |F_2|^2 + |F_3|^2 + 2(\langle F_1, F_2 \rangle + \langle F_1, F_3 \rangle + \langle F_2, F_3 \rangle) =$
 $= 4 + 9 + 16 + 2(6 + 8 + 12) \cos \alpha$, pak $\alpha = \arccos(-\frac{1}{13})$.

4. EUKLIDOVSKÁ ANALYTICKÁ GEOMETRIE - VZDÁLENOST A ÚHEL

1. (a) $\rho(A, P) = 5$, (b) $\rho(A, P) = 6$, (c) $\rho(A, P) = 7$, (d) $\rho(A, P) = (\frac{581}{27})^{\frac{1}{2}}$ (e) $\rho(R, B) = \sqrt{3}$, (f) $\rho(R, B) = 2\sqrt{30}$, (g) $\rho(R, B) = 5$, (h) $\rho(R, B) = \sqrt{11}$

2. (a) $\rho(p, q) = 7$, (b) $\rho(p, q) = 13$, (c) $\rho(p, q) = 5$, (d) $\rho(p, q) = 6$, (e) $\rho(p, q) = 10$

3. (a) $\rho(p, \tau) = 5$, (b) $\rho(p, \tau) = 5$, (c) $\rho(p, \tau) = 3$
4. (a) $\rho(\tau, \sigma) = 7$, (b) $\rho(\tau, \sigma) = 10$, (c) $\rho(\tau, \sigma) = 5$, (d) $\rho(\tau, \sigma) = 0$, (e) $\rho(\tau, \sigma) = 7$,
5. $\rho(\tau, P) = 6$
6. (a) $\alpha = \frac{\pi}{6}$ (b) $\alpha = \frac{\pi}{3}$, (c) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (d) $\alpha = \frac{\pi}{3}$, (e) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (f) $\alpha = \frac{\pi}{6}$, (g) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (h) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (i) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (j) $\alpha = \frac{\pi}{3}$
7. (a) $\alpha = \frac{\pi}{3}$, (b) $\cos \alpha = \frac{1}{5}$
8. (a) $\alpha = \frac{\pi}{4}$, (b) $\alpha = \frac{\pi}{6}$, (c) $\alpha = \frac{\pi}{4}$,
9. $Q = (3, 2, 1, 2)$
10. $Q = (2, 5, -3)$
11. $C = (1, 0, 1, 0, 1) + t(19, 11, -4, 5, 1) + s(7, 2, 0, 1, 0)$
12. $C : 7x_1 = 2x_2 + x_3 + x_4 + 3x_5 = 15$, $4x_2 - 2x_3 + x_4 - x_5 = -5$
13. $q = (2, 1, -3) + t(-8, -9, 6)$
14. 2 řešení: $\rho_1 : 3x - 6y - 2z - 7 = 0$, resp. $\rho_2 : 3x - 6y - 2z + 35 = 0$
15. $\rho_1 : 2x - 2y - z - 22 = 0$, resp. $\rho_2 : 2x - 2y - z + 8 = 0$
16. nekonečně mnoho bodů ležících na přímce $q : (6, -1, 0) + t(2, 2, 0)$
17. $x - y + z - a$
18. $Q_1 = (2, -3, -3)^T$, $Q_2 = (-2, 5, 9)^T$
19. $Q_1 = (15, 0, -12)^T$, $Q_2 = (15, 2, -10)^T$
20. $15x + 10y - 10z - 8 = 0$
21. Lze odvodit
- $$\rho(A, N) = \frac{|a_1y_1 + \cdots + a_ny_n + a_0|}{\sqrt{a_1^2 + \cdots + a_n^2}}$$

5. VLASTNÍ ČÍSLA A VLASTNÍ VEKTORY, ORTOGONÁLNÍ MATICE

1. (a) $\lambda_1 = -1$, $\alpha_1 = [(1, 1, -1)^T]$
 (b) $\lambda_1 = 2$, $\alpha_1 = [(1, 2, 0)^T, (0, 0, 1)^T]$
 (c) $\lambda_1 = 1$, $\alpha_1 = [(1, 1, 1)^T]$, $\lambda_2 = 0$, $\alpha_2 = [(1, 2, 3)^T]$

- (d) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(2, 1, 0)^T, (1, 0, -1)^T], \lambda_2 = -1, \alpha_2 = [(3, 5, 6)^T]$
(e) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(1, 2, 1)^T], \lambda_2 = 2 + 3i, \alpha_2 = [(3 - 3i, 5 - 3i, 4)^T], \lambda_3 = 2 - 3i, \alpha_3 = [(3 + 3i, 5 + 3i, 4)^T]$
(f) $\lambda_1 = 2, \alpha_1 = [(1, 1, 0, 1)^T, (0, 0, 1, 1)^T]$
(g) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(1, 1, 1)^T], \lambda_2 = 2, \alpha_2 = [(1, 1, 0)^T, (1, 0, -3)^T]$
(h) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(1, 1, 2)^T], \lambda_2 = 2 + 3i, \alpha_2 = [(-12 + 3i, -10 - 6i, 17)^T], \lambda_3 = 2 - 3i, \alpha_3 = [(-12 - 3i, -10 + 6i, 17)^T]$
(i) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(1, 1, 2)^T], \lambda_2 = 2 + 3i, \alpha_2 = [(3 - 3i, 4, 5 - 3i)^T], \lambda_3 = 2 - 3i, \alpha_3 = [(3 + 3i, 4, 5 + 3i)^T]$
(j) $\lambda_1 = 2, \alpha_1 = [(1, 1, 0, 0)^T, (1, 0, 1, 0)^T, (1, 0, 0, 1)^T], \lambda_2 = -2, \alpha_1 = [(1, -1, -1, -1)^T]$
2. (a) R^3 , (b) $\alpha = [(1, 0, 0)^T, (0, 0, 1)^T]$, (c) $\alpha = [(1, 0, 0)^T]$
3. (a) $\lambda_1 = 3, \lambda_2 = 2, \lambda_3 = 1$, je diagonální na Q, R, C
(b) $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2 + 3i, \lambda_3 = 2 - 3i$, je diagonální na C
(c) $\lambda_1 = 0, \lambda_2 = 1$, není diagonální
4. (a) $\lambda_1 = 1, \alpha_1 = [(-1, 0, 1)^T, (1, 1, 0)^T] \lambda_2 = 3, \alpha_2 = [(-1, 1, 0)^T]$
(b) $\lambda_1 = 0, \alpha_1 = [(-2, 1, 0, 0)^T, (-3, 0, 0, 1)^T] \lambda_2 = 2, \alpha_2 = [(0, 0, 1, 0)^T, (1, -1, 0, 1)^T]$
5. (a) $\lambda_1 = -1, \alpha_1 = [(1, 1, 1)^T]$, algebraická násobnost je 1, geometrická násobnost je 1
 $\lambda_2 = 2, \alpha_2 = [(1, 0, 1)^T]$, algebraická násobnost je 2, geometrická násobnost je 1
(b) $\lambda_1 = 2, \alpha_1 = [(1, 0, 2)^T]$, algebraická násobnost je 1, geometrická násobnost je 1
 $\lambda_2 = 3, \alpha_2 = [(1, 1, 1)^T]$, algebraická násobnost je 2, geometrická násobnost je 1
(c) $\lambda_1 = 0, \alpha_1 = [(1, 2, 3)^T]$, algebraická násobnost je 2, geometrická násobnost je 1
 $\lambda_2 = 1, \alpha_2 = [(1, 1, 1)^T]$, algebraická násobnost je 1, geometrická násobnost je 1
(d) $\lambda_1 = -1, \alpha_1 = [(2, 0, 0, 1)^T, (0, 1, 0, 0)^T]$, algebraická násobnost je 4, geometrická násobnost je 2
(e) $\lambda_1 = 2, \alpha_1 = [(2, 0, 0, 1)^T, (0, 1, 0, 0)^T]$, algebraická násobnost je 4, geometrická násobnost je 2
6. (a) vlastní čísla nezávisí na parametrech: $\lambda_1 = 5, \lambda_2 = 2, \lambda_3 = -2$
vlastní vektory závisí na parametrech: $\alpha_1 = [(1, 1, \frac{1}{3}(a+b))^T], \alpha_2 = [(0, 0, 1)^T], \alpha_3 = [(1, \frac{4}{3}, \frac{b}{3} - \frac{a}{4})^T]$
(b) vlastní čísla závisí na parametrech: $\lambda_1 = 5, \lambda_2 = 2 + a, \lambda_3 = -2$
7. Matice $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ je ortogonální, jestiž platí $A \cdot A^T = E$, z toho plyne $a^2 + b^2 = 1, c^2 + d^2 = 1, ac + bd = 0$. Matice A je pak tvaru

$$\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \text{ nebo } \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ \sin \alpha & -\cos \alpha \end{pmatrix}$$

První matice reprezentuje otočení o úhel α , druhá složení překlopení podle osy x s otočením o úhel α .

$$\begin{aligned}
 8. \quad A_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{3}}(1, 1, 1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, 0, -1)^T, \frac{1}{\sqrt{6}}(1, -2, 1)^T \right] \\
 B_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1, 0)^T, (0, 0, 1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T \right] \\
 C_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{3}}(1, 1, 1)^T, \frac{1}{\sqrt{6}}(2, -1, -1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T \right] \\
 D_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1, 0)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T, (0, 0, 1)^T \right] \\
 E_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2\sqrt{2}-1}{4} & -\frac{\sqrt{7+4\sqrt{2}}}{4} \\ 0 & \frac{\sqrt{7+4\sqrt{2}}}{4} & \frac{2\sqrt{2}-1}{4} \end{pmatrix} \\
 F_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{2}(1, 1, 1, -1)^T, \frac{1}{2}(1, 1, -1, 1)^T, \frac{1}{2}(1, -1, 1, 1)^T, \right. \\
 &&&\quad \left. \frac{1}{2}(-1, 1, 1, 1)^T \right] \\
 G_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1, 0, 0)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(0, 0, 1, -1)^T, \right. \\
 &&&\quad \left. \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0, 0)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(0, 0, 1, 1)^T \right] \\
 H_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & -\frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{3}}(1, 1, 1)^T, \frac{1}{\sqrt{6}}(2, -1, -1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T \right] \\
 I_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{3}(-1, 2, 2)^T, \frac{1}{3}(2, 2, -1)^T, \frac{1}{3}(-2, 1, -2)^T \right] \\
 J_0 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{7} & -\frac{3\sqrt{5}}{7} \\ 0 & \frac{3\sqrt{5}}{7} & \frac{2}{7} \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\frac{1}{\sqrt{3}}(1, 1, 1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T, \frac{1}{7\sqrt{2}}(3, 5, -8)^T \right]
 \end{aligned}$$

$$K_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{12(-2+7\sqrt{2})} & -\frac{1}{12\sqrt{42+28\sqrt{2}}} \\ 0 & \frac{1}{12\sqrt{42+28\sqrt{2}}} & \frac{1}{12(-2+7\sqrt{2})} \end{pmatrix}$$

$$L_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & -\frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1, 0)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(1, -1, 0)^T, (0, 0, -1)^T \right]$$

9. $A_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(0, 1, -1)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(0, 1, 1)^T, (1, 0, 0)^T \right]$

otočení o úhel $\frac{\pi}{2}$ v rovině kolmé ke směru $(0, 1, -1)^T$

$$B_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1, 0)^T, \frac{1}{\sqrt{2}}(-1, 1, 0)^T, (0, 0, 1)^T \right]$$

otočení o úhel $\frac{\pi}{2}$ v rovině kolmé ke směru $(1, 1, 0)^T$

$$C_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{3}{5} & -\frac{4}{5} \\ 0 & \frac{4}{5} & \frac{3}{5} \end{pmatrix} \quad \alpha = [(0, 1, 0)^T, (1, 0, 0)^T, (0, 0, 1)^T]$$

otočení o úhel $\arccos \frac{3}{5}$ v rovině kolmé ke směru $(0, 1, 0)^T$

10. $A_0 = \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} 1+i\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 1-i\sqrt{2} \end{pmatrix} \quad B_0 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & i & 0 \\ 0 & 0 & -i \end{pmatrix}$

$$C_0 = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1+i\sqrt{3} & 0 \\ 0 & 1-i\sqrt{3} \end{pmatrix} \quad D_0 = \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix}$$

11. $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

12. $\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 & \sqrt{2} \\ -1 & 1 & \sqrt{2} \\ -\sqrt{2} & -\sqrt{2} & 0 \end{pmatrix}$

13. $\begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & 1 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & 0 & -\frac{1}{2} \end{pmatrix}$

14. $\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -\sqrt{2} \\ 1 & 1 & \sqrt{2} \\ \sqrt{2} & -\sqrt{2} & 0 \end{pmatrix}$

15.
$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix}$$

16. Označme matici zobrazení G , matici prvního skalárního součinu A a druhého B , přičemž

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Má-li být zobrazení ortogonální, musí zachovávat skalární součin, musí tedy pro všechna $u, v \in R^3$ platit

$$\langle u, v \rangle = \langle \phi(u), \phi(v) \rangle$$

$$u^T \cdot A \cdot v = (G \cdot u)^T \cdot B \cdot (G \cdot v) = u^T \cdot (G^T \cdot B \cdot G) \cdot v$$

Volme např. matici druhého skalárního součinu jednotkovou a po patřičném vynásobení dostaváme matice

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

(Ověřte ještě axiomy skalárního součinu.)

6. SYMETRICKÉ MATICE A METRICKÁ KLASIFIKACE KUŽELOSEČEK

$$1. \quad A_1 = \begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \quad B_1 = \begin{pmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & -3 \end{pmatrix} \quad C_1 = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$D_1 = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 8 \end{pmatrix} \quad E_1 = \begin{pmatrix} 8 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad F_1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

$$2. \quad A_1 = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}} \right)^T, \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}} \right)^T \right]$$

$$B_1 = \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 10 \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\left(-\frac{2}{\sqrt{7}}, \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{7}} \right)^T, \left(\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{7}}, \frac{2}{\sqrt{7}} \right)^T \right]$$

$$C_1 = \begin{pmatrix} 7 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \alpha = \left[\left(-\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}} \right)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)^T \right]$$

$$\begin{aligned}
 D_1 &= \begin{pmatrix} 25 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & -50 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\left(-\frac{4}{5}, 0, \frac{3}{5} \right)^T, (0, 1, 0)^T, \left(\frac{3}{5}, 0, \frac{4}{5} \right)^T \right] \\
 E_1 &= \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0 \right)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}, 0 \right)^T, (0, 0, 1)^T \right] \\
 F_1 &= \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\left(\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}} \right)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{6}}, -\frac{2}{\sqrt{6}}, \frac{1}{\sqrt{6}} \right)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, 0, -\frac{1}{\sqrt{2}} \right)^T \right] \\
 G_1 &= \begin{pmatrix} 4 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[(0, 0, 1, 0)^T, (0, 0, 0, 1)^T \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0, 0 \right)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}, 0, 0 \right)^T \right] \\
 H_1 &= \begin{pmatrix} -25 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 25 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 25 \end{pmatrix} & \alpha &= \left[\left(-\frac{4}{5}, \frac{3}{5}, 0, 0 \right)^T, \left(\frac{3}{5}, \frac{4}{5}, 0, 0 \right)^T \left(0, 0, -\frac{4}{5}, \frac{3}{5} \right)^T, \left(0, 0, \frac{3}{5}, \frac{4}{5} \right)^T \right]
 \end{aligned}$$

3. (a) hyperbola, střed $S = (3, -4)^T$, osy $e_1 = \left(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)^T, e_2 = \left(-\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}} \right)^T$
kanonická rovnice: $\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{36} = 1$
- (b) parabola, střed $S = (0, -1)^T$, osy $e_1 = \left(\frac{3}{\sqrt{10}}, -\frac{1}{\sqrt{10}} \right)^T, e_2 = \left(\frac{1}{\sqrt{10}}, \frac{3}{\sqrt{10}} \right)^T$
kanonická rovnice: $y^2 + \frac{6}{\sqrt{10}}x = 0$
- (c) rovnoběžky, střed $S = (\frac{1}{2}, \frac{1}{2})^T$, osy $e_1 = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}} \right)^T, e_2 = \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}} \right)^T$
kanonická rovnice: $x^2 = 2$
4. (a) hyperbola, kanonická rovnice: $x^2 - \frac{y^2}{4} = 1$
(b) elipsa, kanonická rovnice: $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$
(c) hyperbola, kanonická rovnice: $\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{36} = 1$
(d) různoběžky, kanonická rovnice: $x^2 - 4y^2 = 0$
(e) prázdná množina, kanonická rovnice: $x^2 + 2y^2 = -1$
(f) bod, kanonická rovnice: $2x^2 + 3y^2 = 0$
(g) parabola, kanonická rovnice: $y^2 - 2x = 0$
(h) rovnoběžky, kanonická rovnice: $x^2 = 1$
(i) prázdná množina, kanonická rovnice: $y^2 = -1$
5. (a) elipsa o poloosách délky $a = 3, b = 1$

- (b) elipsa o poloosách délky $a = 3, b = 2$
 (c) hyperbola o poloosách délky $a = 2, b = 1$
 (d) hyperbola o poloosách délky $a = 5, b = 1$
6. (a) parabola s parametrem $p = 3$
 (b) parabola s parametrem $p = 3$
 (c) parabola s parametrem $p = \sqrt{2}$
 (d) parabola s parametrem $p = \frac{\sqrt{10}}{2}$
7. (a) hyperbola, délky poloos: $a = \sqrt{2}, b = \sqrt{2}$, střed: $S = (0, 0)^T$
 (b) elipsa, délky poloos: $a = 4, b = 2$, střed: $S = (0, 0)^T$
 (c) parabola, parametr: $p = 1$, vrchol: $V = \left(\frac{\sqrt{6}}{4}, \frac{\sqrt{6}}{4}\right)^T$
 (d) různoběžky, střed: $S = (2, -3)^T$
 (e) elipsa, délky poloos: $a = 2, b = \sqrt{2}$, střed: $S = (0, 0)^T$
 (f) elipsa, délky poloos: $a = 2, b = 1$, střed: $S = (0, 0)^T$
 (g) hyperbola, délky poloos: $a = 1, b = 1$, střed: $S = (0, 0)^T$
8. $\alpha = \left[\left(\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}}, 0 \right)^T, \left(-\frac{2\sqrt{5}}{15}, \frac{4\sqrt{5}}{15}, \frac{\sqrt{5}}{3} \right)^T, \left(\frac{1}{3}, -\frac{2}{3}, \frac{2}{3} \right)^T \right]$
9. $\alpha = \left[(0, 0, 1)^T, \left(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}}, 0 \right)^T, \left(\frac{2}{\sqrt{5}}, -\frac{1}{\sqrt{5}}, 0 \right)^T \right]$

7. JORDANŮV KANONICKÝ TVAR

$$1. \quad J_A = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \quad J_B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2+3i & 0 \\ 0 & 0 & 2-3i \end{pmatrix} \quad J_C = \begin{pmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$J_D = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \quad J_E = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_F = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

2. Báze, ve které má matice lineárního operátoru Jordanův kanonický tvar, není dána jednoznačně. Báze uvedená v řešení tohoto příkladu je tedy pouze příkladem takové báze. $J_A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \alpha = [(1, 4, 3)^T, (1, 0, 0)^T, (3, 0, 1)^T]$

$$J_B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \alpha = [(1, -3, -2)^T, (1, 0, 0)^T, (1, 0, 1)^T]$$

$$J_C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \alpha = [(1, 1, 1, 1)^T, (-1, 0, 0, 0)^T, (1, 1, 0, 0)^T, (0, 0, -1, 0)^T]$$

$$J_D = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \alpha = [(-1, -1, -1, 0)^T, (2, 1, 0, 0)^T, (1, 0, 0, -1)^T, (3, 6, 7, 1)^T]$$

3. $J_A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \quad J_B = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \quad J_C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$

4. $J_A = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \quad J_B = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_C = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$

$$J_D = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_E = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix} \quad J_F = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$J_G = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_H = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix} \quad J_I = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$J_J = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_K = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad J_L = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix}$$

$$J_M = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \quad J_N = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad J_O = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

5. Nebereme-li v úvahu pořadí Jordanových buněk, je Jordanových kanonických tvarů celkem 7. (1 buňka - 5x5, 2 buňky - 1x1 a 4x4, nebo 2x2 a 3x3, 3 buňky - 1x1, 1x1 a 3x3, nebo 1x1, 2x2 a 2x2, 4 buňky - 1x1, 1x1, 1x1, 2x2, 5 buněk)

6. Nebereme-li v úvahu pořadí Jordanových buněk, je Jordanových kanonických tvarů celkem 21.